DANMARKS DOMSTOLE

Tæt på Danmarks Domstole

Danmarks Domstole

Fakta om Danmarks Domstole

Danmarks Domstole
Danmarks Domstole består af Højesteret, to landsretter, 24 byretter og to specialiserede domstole: Sø- og Handelsretten og Tinglysningsretten.

Derudover består Danmarks Domstole af Retten på Færøerne, Grønlands Domstole, Procesbevillingsnævnet, Den Særlige Klageret, Bibeskæftigelsesnævnet, Dommerudnævnelsesrådet og Domstolsstyrelsen.

Medarbejdere
Der er ca. 2.400 medarbejdere i Danmarks Domstole, heraf omkring 380 dommere.

Retterne ledes altid af en præsident, mens antallet af dommere er forskelligt fra ret til ret alt efter, hvor stort et geografisk område retskredsen dækker, og hvor mange indbyggere der er.

Det er ikke kun dommere, der arbejder i retten. Der er også ansat kontorfunktionærer og jurister, som forbereder og behandler sager, planlægger retsmøder, svarer på spørgsmål fra borgere, fungerer som sekretærer under retssager og varetager mange andre opgaver. Og der er ansat retsbetjente, som tager sig af sikkerhed og service.

Budget
Folketinget fastsætter det årlige budget for Danmarks Domstole. I 2021 var budgettet 2 mia. kr. Omkring en tredjedel af budgettet bliver brugt til løn, resten til bygninger, it, udvikling, uddannelse og administration.

Udgivet i 2021 af Domstolsstyrelsen
Grafisk design, produktion og tryk: Kandrups Bogtrykkeri A/S
Fotograf: Kristian Brasen

ISBN: 978-87-92551-10-8

Vores vision

Domstolene arbejder tidssvarende og professionelt for ret og retfærdighed, ved at træffe rigtige afgørelser i rette tid – afgørelser, som er velbegrundede og til at forstå. På den måde gør vi os fortjent til befolkningens tillid og respekt.

Vores værdier

- Ansvarlighed
- Respektfuld behandling
- Troværdighed
- Åbenhed og lydhørhed

Vores mål

- Brugerfokus
- Korte sagsbehandlingstider
- Ensartethed
- Kvalitet og effektivitet

Tæt på Danmarks Domstole

5 Den uafhængige statsmagt
6 Det danske retssystem
12 Mange typer sager
15 Aktører i en sag
18 Digital adgang til domstolene

Den uafhængige statsmagt

Siden grundloven blev indført i 1849, har magten i Danmark været delt i tre. Princippet om magtens tredeling og domstolenes uafhængighed fra de andre statsmagter er med til at sikre demokratiet og borgernes retssikkerhed.

Folketinget har den lovgivende magt. Det vedtager love og fastsætter strafferammer for overtrædelse af lovene. Regeringen har den udøvende magt og sørger sammen med den offentlige forvaltning for, at lovene bliver håndhævet. Domstolene har den dømmende magt, og fortolker lovene i de konkrete sager.

Inden for lovens rammer

Domstolenes uafhængighed betyder, at dommerne ikke må lade sig påvirke af politiske eller andre uvedkommende interesser, når de dømmer. For at forhindre, at Folketinget, regeringen eller andre kan instruere en dommer til en bestemt afgørelse, er dommerne beskyttet af grundloven mod at blive fyret eller flyttet til andet arbejde. Dommerne skal udelukkende følge loven og dømme inden for lovens rammer. Hvis regeringen og Folketinget ønsker at gøre straffene mildere eller strengere, må Folketinget ændre loven. Først da skal dommerne ændre retspraksis, det vil sige den måde, de dømmer i konkrete sager.

En af domstolenes opgaver er at kontrollere, at de øvrige statsmagter overholder loven. Domstolene skal sørge for, at lovgivning er i overensstemmelse med grundloven og international lovgivning, som Danmark har forpligtet sig til at overholde. Retten kan derfor erklære en lov, som Folketinget har vedtaget, for ugyldig, hvis den er i strid med grundloven eller EU-lovgivningen. Retten kan også nå frem til, at en afgørelse truffet af en offentlig myndighed, for eksempel et ministerium, er ugyldig.

Retssikkerhed og lighed for loven

Retssikkerhed handler om de personlige og politiske rettigheder, man har som borger. De rettigheder er beskrevet i love, og det er domstolenes ansvar at beskytte den enkelte borger mod magtmisbrug fra myndighedernes side. Hvis man mener, at en myndighed har handlet i strid med loven, kan man bringe sagen for en domstol, der så vil træffe afgørelse i sagen. Retssikkerhed betyder også, at der er lighed for loven. Det vil sige, at det ikke er tilfældigt, hvordan man bliver behandlet af myndighederne eller dømt af domstolene. Sager, der er ens, skal behandles og afgøres ens. Dommeren ser derfor altid på retspraksis, altså hvordan der tidligere er dømt i tilsvarende sager, før der bliver afsagt dom i en sag.

Loven indeholder også regler for, hvordan domstolene skal behandle forskellige typer sager, og regler om, at man kan klage over en afgørelse og få prøvet sin sag ved endnu en instans, hvis man mener, at retten har truffet en forkert afgørelse. Det betyder, at eksempelvis en sag, der har været afgjort i byretten, kan ankes til landsretten, hvis man mener, at byretten er kommet frem til en forkert afgørelse. I helt særlige tilfælde kan en sag, efter bevilling fra Procesbevillingsnævnet, efterfølgende også ankes til Højesteret, som er den øverste instans i Danmark.

Det danske retssystem

Byretterne, landsretterne og Højesteret udgør de grundlæggende tre niveauer i det danske retssystem, men Danmarks Domstole består også af en række andre institutioner med særlige funktioner.

Det danske retssystem er baseret på det såkaldte to-instansprincip, der betyder, at sagens parter som udgangspunkt har mulighed for at appellere rettens afgørelse til en højere instans. Den højere instans kan enten nå frem til samme resultat (stadfæste) eller ændre dommen.

De fleste sager begynder i byretterne, med mulighed for appel til landsretterne. I særlige tilfælde kan en sag også indbringes for den tredje og øverste instans, Højesteret.

Byretterne
Danmark er inddelt i 24 retskredse med hver sin byret.

Retssager kan overordnet set opdeles i civile sager og straffesager. Straffesager er sager, som er blevet efterforsket af politiet, og hvor retten skal tage stilling til, om en person er skyldig og skal straffes for at have overtrådt loven. Civile sager er sager, hvor den ene part vil have rettens afgørelse i en sag mod en anden part eller myndighed, for eksempel en kommune.

Foged- og skifteretterne, boligretten samt familieretten er afdelinger under byretterne. Boligretten er en særlig del af byretten, der behandler sager om leje af hus eller husrum. Hus eller husrum er for eksempel lejligheder, villaer, sommerhuse og garager, men ikke ubebyggede arealer eller landbrugsarealer. I hver enkelt retskreds findes også en afdeling for familieret, hvor sager, der vedrører familie og skilsmisse, bliver behandlet. Alle retskredse har desuden en notar, der kan bekræfte underskrifter på vigtige dokumenter eller bekræfte, at en kopi er magen til det originale dokument. Du kan læse mere om sagstyper i afsnittet "Mange typer sager".

Landsretterne
Landsretterne er appelinstanser for byretterne. I de fleste tilfælde kan byrettens dom ankes til en af de to landsretter: Vestre Landsret i Viborg, som behandler sager fra Jylland, eller Østre Landsret i København, som behandler sager fra resten af landet.

Højesteret
Landets øverste domstol er Højesteret. Den ligger i København og er en appeldomstol, der behandler domme og kendelser fra landsretterne og Sø- og Handelsretten. I Højesteret behandles sager normalt af fem dommere.

Som landets øverste domstol skal Højesteret sørge for retsenhed og bidrage til afklaring i tilfælde, hvor retstilstanden er uklar. Højesteret har også – inden for lovens rammer – et ansvar for retsudviklingen. Derfor behandler Højesteret oftest principielle sager. Højesteret tager aldrig stilling til skyldsspørgsmålet i straffesager, men kun til strafudmålingen.

Sø- og Handelsretten
Sø- og Handelsretten i København er en overordnet specialdomstol, der kun behandler udvalgte sagstyper. Det kan for eksempel være internationale erhvervssager, konkurrencesager og sager om patenter, design og varemærker. Sø- og Handelsretten behandler derudover alle storkøbenhavnske sager om konkurs, gældssanering, rekonstruktion og tvangsopløsning af aktie- og anpartsselskaber. I resten af landet bliver den type sager behandlet ved byretternes skifteret.

Grønland og Færøerne
Grønlands Domstole består af fire kredsretter, Retten i Grønland samt Grønlands Landsret.

Sager afgøres i en af de fire kredsretter eller i Retten i Grønland, afhængigt af sagstypen. Sager kan appelleres til Grønlands Landsret. Afgørelser truffet af Grønlands Landsret kan, med Procesbevillingsnævnets tilladelse, indbringes for Højesteret.

Retten på Færøerne ligger i Tórshavn. Retten på Færøerne behandler den samme type sager som byretterne i Danmark. Afgørelser truffet af Retten på Færøerne kan appelleres til Østre Landsret.

Tinglysningsretten
Tinglysningsretten ligger i Hobro, men i praksis foregår størstedelen af tinglysningen digitalt. Ved tinglysning registreres rettigheder til fast ejendom og andre værdier. Det kan være rettigheder til en ejerbolig eller pant, for eksempel i en bil eller i en virksomheds værdier. Størstedelen af alle tinglysningssager behandles automatisk på under fem sekunder, mens resten, typisk mere komplicerede sager, behandles manuelt i Tinglysningsretten.

Procesbevillingsnævnet
Procesbevillingsnævnet behandler ansøgninger om tilladelse til at indbringe sager for Højesteret, en såkaldt tredjeinstansbevilling. Nævnet behandler også ansøgninger om tilladelse til at appellere de sager, der normalt kun kan behandles i én instans, samt klager over afslag på fri proces.

Den Særlige Klageret
Den Særlige Klageret behandler anmodninger om at få genoptaget straffesager. Klageretten behandler også afskedigelsessager og disciplinærsager om dommere og andre jurister, der er ansat ved retterne. Retten behandler desuden sager, hvor en forsvarer er blevet udelukket fra en straffesag.

Bibeskæftigelsesnævnet
Dommere skal søge Bibeskæftigelsesnævnet om tilladelse, hvis de ønsker at påtage sig et bijob med fast indtægt, for eksempel som formand for et råd eller udvalg.

Dommerudnævnelsesrådet
Dommerudnævnelsesrådet er et uafhængigt råd, som behandler ansøgninger til ledige dommerstillinger. Den eneste undtagelse er præsidenten for Højesteret, som bliver udpeget af rettens egne dommere.

Domstolsstyrelsen
Domstolsstyrelsen har til opgave at administrere og udvikle Danmarks Domstole. Styrelsen ledes af en bestyrelse og en direktør. Ressortmæssigt hører den under Justitsministeriet, men den er politisk uafhængig. Det betyder blandt andet, at justitsministeren ikke kan bestemme over styrelsen eller ændre styrelsens afgørelser.

Åbenhed og offentlighed

Grundloven slår fast, at Danmark, i videst muligt omfang, skal have offentlighed i retsplejen. Det betyder, at der skal være åbenhed omkring domstolenes arbejde og afgørelser, så borgere, medier og resten af samfundet kan se med og være kritiske.

Samtidig er åbenheden vigtig af hensyn til borgernes tillid til retssystemet. Hvis domstolenes afgørelser var omgærdet af hemmelighedskræmmeri, kunne det danne grobund for mistro og skepsis i befolkningen og mindske tilliden til ret og retfærdighed.

Danmarks Domstole gør meget for at leve op til principperne om åbenhed og offentlighed. Som udgangspunkt er alle retsmøder åbne, og alle kan få aktindsigt i domme og kendelser. Desuden udarbejder alle retter lister, hvor borgere og journalister kan finde informationer om den kommende uges retssager.

Danmarks Domstole – Organisationsdiagram

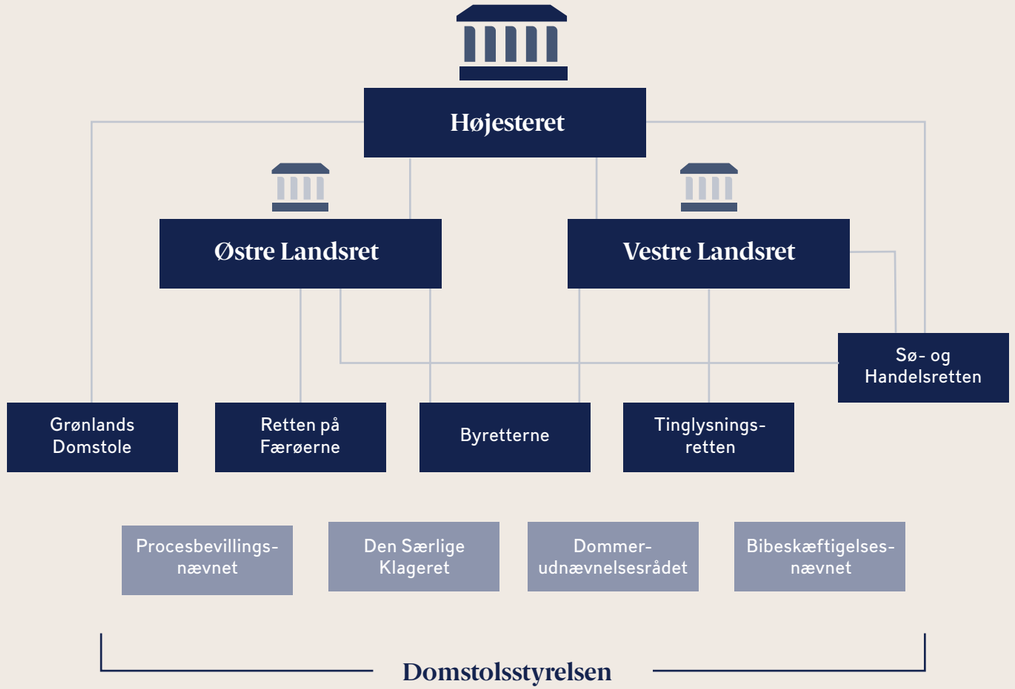

Så mange sager behandler retterne

Mellem 2018 og 2020 behandlede Danmarks Domstole i gennemsnit næsten 800.000 sager om året. Langt de fleste sager afgøres i byretten. Du kan se den aktuelle statistik på www.domstol.dk/om-os/tal-og-fakta, hvor du blandt andet kan finde halvårsstatistik, årsrapporter og årsberetning for Danmarks Domstole.

Højesteret

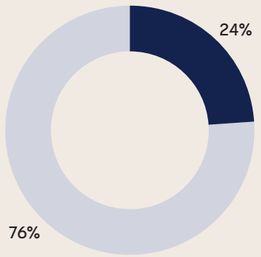

Straffesager
Civile sager

Landsretter

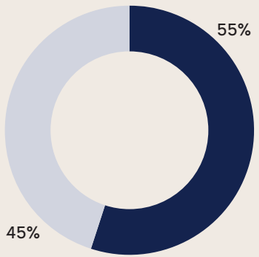

Straffesager
Civile sager

Byretter

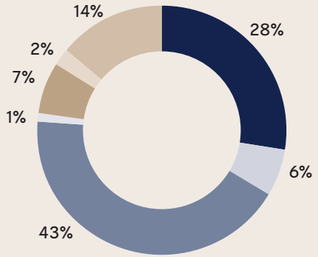

Straffesager
Civile sager
Foged
Tvang
Dødsbo
Insolvens
Notarialforretninger

*2020 var præget af nødberedskab under COVID-19-pandemien

Mange typer sager

Hver dag tager retterne stilling til mange forskellige typer sager, lige fra tvister om ubetalte telefonregninger og sager om forældremyndighed til sager om terror og bandekriminalitet.

Civile sager
En person eller en virksomhed kan anlægge en civil sag ved byretten, for at få afgjort en uenighed med en anden part. Den part, der anlægger en civil sag, kaldes sagsøger. Den part, der bliver indbragt for retten, kaldes sagsøgte. En sag kan for eksempel handle om en bilejer, som ikke er tilfreds med en bilreparation, og derfor ikke vil betale værkstedets regning. Værkstedet (sagsøger) kan bringe sagen for retten, med påstand om at bilejeren (sagsøgte) skal betale regningen. Undervejs i sagen kan en af parterne, med rettens godkendelse, få en sagkyndig til at vurdere reparationens kvalitet, og når sagen er klar, vil retten afgøre, om bilejeren skal betale regningen. Resultatet kan blive, at hele regningen, noget af regningen eller intet af regningen skal betales.

Civile sager kan også anlægges af en borger mod en offentlig myndighed. Det kan for eksempel være en person, der er utilfreds med et afslag på byggetilladelse.

Parterne i civile sager kan være privatpersoner, erhvervsvirksomheder, foreninger, dødsboer, konkursboer og offentlige myndigheder. Sagerne kan handle om alt fra mangler i forbindelse med økonomiske uenigheder, boligkøb, ansættelsesforhold, nabotvister, forsikringsforhold, erstatning eller forældremyndighed. Alle civile retssager anlægges og behandles digitalt på www.minretssag.dk.

Straffesager
Straffesager er sager, som er blevet efterforsket af politiet og vurderet af anklagemyndigheden, og hvor retten skal tage stilling til, om en person er skyldig og skal straffes for en lovovertrædelse. Sagerne spænder fra for eksempel overtrædelser af færdselsloven og butikstyverier til sager om økonomisk bedrageri og drab.

Når politiet er færdig med en efterforskning, og hvis anklagemyndigheden vurderer, at der er bevis for, at der er gjort noget strafbart, rejser anklagemyndigheden tiltale ved retten. Den sigtede i sagen bliver nu kaldt den 'tiltalte'. Den tiltalte bliver indkaldt til et retsmøde og vil i visse, ofte større, sager få tilbudt (beskikket) en advokat som forsvarer.

Nogle sager bliver behandlet af en enkelt dommer. Det drejer sig for eksempel om sager om overtrædelse af færdselsloven eller sager, hvor anklageren ikke kræver hårdere straf end bøder. I mere alvorlige straffesager medvirker domsmænd eller nævninge. Hvis den sigtede tilstår, behandles sagen dog uden domsmænd.

Når retten dømmer i straffesager, tages der først stilling til, om den tiltalte er skyldig i anklagerne. Først når der er taget stilling til spørgsmålet om skyld, idømmer retten en straf.

Fogedsager
I fogedsager hjælper fogedretten med at gennemføre krav. Hvis en person eller en virksomhed skylder penge, kan den der har pengene til gode (kreditor), indbringe sagen for fogedretten, hvis skyldneren ikke vil betale. Hvis fogedretten skal behandle sagen, skal kravet på betaling være fastslået i forvejen gennem en dom eller et særligt dokument, for eksempel et pantebrev eller et gældsbrev med skyldnerens underskrift.

Fogedretten kan inddrive penge hos en skyldner ved at give kreditor pant i skyldnerens ejendom eller sælge vedkommendes bil på tvangsauktion, så kreditor kan få sine penge. Fogedretten kan også sætte en lejer ud af en bolig, hvis huslejen ikke er betalt. Du kan læse mere om de forskellige typer af fogedsager på www.domstol.dk/fogedret.

Skiftesager
Når en person dør, er det skifterettens opgave at fastslå, hvordan dødsboet skal behandles, og hvem der skal arve. Hvis ægtefæller ikke kan blive enige om, hvordan de skal dele deres ting ved en skilsmisse eller separation, kan de bede retten om at tage deres fælles ejendele under offentligt skifte. Skiftesager kan også handle om konkurs, gældssanering, tvangsopløsning af selskaber, rekonstruktion og konkurskarantæne.

Tinglysningssager
Tingslysningssager handler om registrering af rettigheder til fast ejendom. Når man tinglyser et dokument, for eksempel et skøde til et hus, bliver rettighederne offentligt registreret i Tingbogen. Det betyder, at man har juridisk ret til at råde over huset. Tinglysningen sikrer, at man ikke kan sælge et hus, man ikke ejer.

Man kan tinglyse dokumenter, der handler om ejendomsret, om pantsætning eller om andre rettigheder til blandt andet fast ejendom. For eksempel kan man tinglyse jagtretten til et stykke jord, en købekontrakt eller en låneaftale. Lokalplaner og andre offentlige rettigheder skal også registreres i Tingbogen.

I dag foregår al tinglysning digitalt på tinglysningsportalen www.tinglysning.dk. De fleste sager behandles automatisk på under fem sekunder.

Notarialforretninger
En notar kan bekræfte identiteten på en person, der underskriver et testamente eller et andet dokument. Notaren står med sin påtegning inde for, at underskriveren forstår, hvad det betyder at oprette et testamente. Notaren kan også overvære og bekræfte, at en bestemt person underskriver et særligt dokument. Det kan for eksempel være lederen af en virksomhed, der indgår kontrakt med et udenlandsk selskab.

Retsmægling
Retsmægling kan være et alternativ til at gennemføre en almindelig retssag. Retsmægling kan i princippet bruges i alle typer sager, bortset fra straffesager. Der er et frivilligt tilbud om at få en retsmægler til at hjælpe sagens parter med at løse et problem. Mægleren er en dommer eller en advokat udpeget til dette. Fordelen ved at bruge retsmægling i stedet for en almindelig retssag er, at det er parterne selv, der finder en løsning på sagen.

Hvis konflikter kan løses direkte mellem parterne, er det en fordel for alle. En dom handler om, hvem der har ret ifølge gældende lov. Retsmægling handler derimod om at finde ud af, hvorfor parterne er uenige, og hvordan de bedst kommer videre. Ofte er retsmægling også mindre tidskrævende end en retssag.

Retsmæglingen slutter, når parterne finder en løsning, eller hvis en af parterne ønsker det. Mægleren kan også slutte retsmæglingen, selv om begge parter ønsker at fortsætte. Hvis parterne ved retsmæglingen bliver enige om en løsning på konflikten, indgår de en aftale. Ellers fortsætter sagen ved retten, indtil der bliver afsagt en dom i sagen.

Husk, at du altid kan finde den nyeste statistik om antallet af de forskellige sager ved domstolene, på www.domstol.dk/om-os/tal-og-fakta/.

Familieretsager
De familieretlige forløb om forældreansvar, skilsmisse, børnebidrag mv. starter alle i Familieretshuset (tidligere Statsforvaltningen), inden de eventuelt kommer i familieretten. Hvis forældrene efter forløbet i Familieretshuset fortsat er uenige, og Familieretshuset ikke kan afgøre deres sag, sender Familieretshuset sagen videre til familieretten. Familieretshuset sender også sagen til familieretten, hvis Familieretshuset har truffet en afgørelse, som en af forældrene klager over. Familieretten er en afdeling i den lokale byret.

Straffesag i byretten

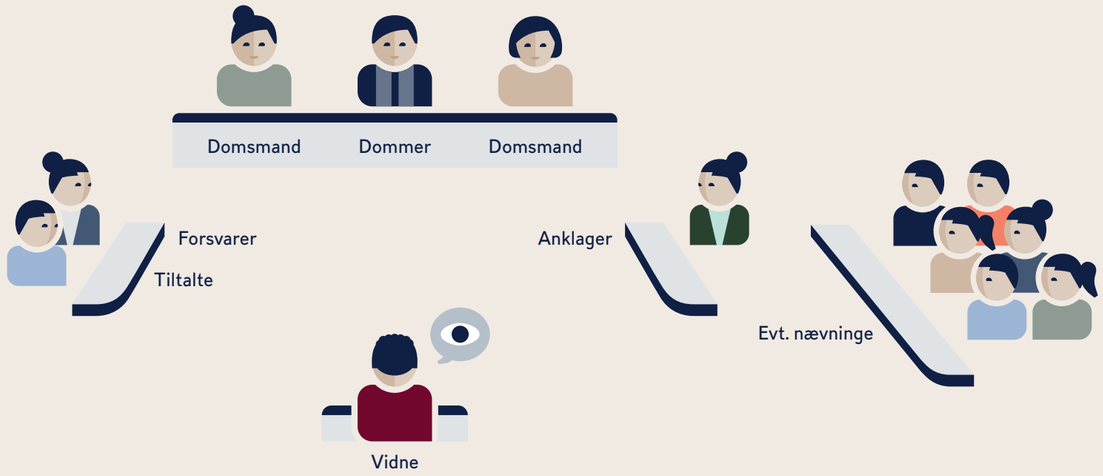

Aktører i en sag

Der er forskellige aktører til stede ved en civil retssag og ved en straffesag. Her kan du læse mere om de vigtigste aktører, der er til stede i en straffesag.

Dommer
Dommeren leder retssagen. Det er dommeren, der skal vurdere beviserne i sagen og afgøre, om den tiltalte er skyldig i en forbrydelse. Hvis den tiltalte findes skyldig, er det også dommeren, der skal fastsætte straffen. Hvis der deltager domsmænd eller nævninger i sagen, er de med til at afgøre både skyldsspørgsmålet og strafudmålingen. Domsmænd har hver en stemme, og dommeren har en stemme. Straffen fastsættes ud fra retspraksis, de konkrete omstændigheder og inden for den strafferamme, der gælder for det, den tiltalte er fundet skyldig i.

Sager ved byretterne bliver normalt behandlet af en dommer og to domsmænd (domsmandssager), men enkelte sager behandles af tre dommere og seks nævninge (nævningesager). I landsretterne bliver sager normalt behandlet af tre dommere og tre domsmænd.

Tiltalt
Tiltalte er den eller de personer, der er anklaget for forbrydelsen. Den tiltalte bliver afhørt af både anklager og forsvarer. Dommeren kan eventuelt også stille uddybende spørgsmål. Den tiltalte har ikke pligt til at udtale sig, hvis han/hun ikke vil og har heller ikke pligt til at tale sandt. Den eller de tiltalte har ret til at få beskikket en forsvarsadvokat, hvis anklagemyndigheden kræver en fængselsstraf.

Forsvarsadvokat
En forsvarsadvokat er en advokat, der repræsenterer den tiltalte under straffesagen. Det er forsvarsadvokatens opgave at varetage tiltaltes interesser, og hjælpe og rådgive den tiltalte under strafferetssagen.

Anklager
Anklageren repræsenterer staten via anklagemyndigheden. Når politiet er færdige med at efterforske en straffesag, er det anklagemyndigheden, der vurderer, om der kan og skal rejses tiltale i sagen.

Det er anklagemyndigheden, der skal bevise, at den tiltalte er skyldig, ved at afhøre vidner og fremlægge beviser. Beviser kan for eksempel være fingeraftryk, lægeerklæringer, fotos, videoer, teleoplysninger og DNA.

Under straffesagen skal anklageren være objektiv. Det betyder, at anklageren – ud over at skulle nævne oplysninger, der taler for, at den tiltalte er skyldig – også skal nævne de oplysninger, der taler for den tiltaltes uskyld eller for en mild dom. Det er anklagemyndighedens pligt, at skyldige bliver draget til ansvar, og at uskyldige ikke bliver retsforfulgt.

Vidne
Et vidne kan være en, som har set en forbrydelse, eller som på en anden måde kan udtale sig om noget, der kan være vigtigt for sagen. Den person, der har været udsat for forbrydelsen, er også vidne i sagen. Et vidne har pligt til at møde op i retten, hvis han eller hun bliver indkaldt. Vidnet taler under strafansvar – det vil sige, at han eller hun kan straffes med fængselsstraf for at lyve i retten.

Som vidne bliver man typisk afhørt af politiet. Selvom et vidne har afgivet forklaring til politiet, kan vidnet senere blive indkaldt i retten for at fortælle om det, som vidnet har oplevet. Hverken dommer, forsvarer eller anklager har været til stede, da vidnet afgav forklaring til politiet, og derfor er det

vigtigt, at retten hører vidnets forklaring direkte i stedet for kun at få det oplæst fra politiets rapporter.

Lægdommere
Lægdommere er almindelige mennesker, der fungerer som meddommere i retten. Det er kommunernes grundlisteudvalg, der har opgaven at indstille lægdommere til landsretterne, som udpeger det nødvendige antal. Mange kommuner opfordrer til, at man tilkendegiver sin interesse i opgaven, mens andre kommuner trækker lod blandt folkeregistret eller har andre metoder. Lægdommere har samme opgave i sagen som de juridisk uddannede dommere. De er med til at afgøre, om den tiltalte er skyldig og hvilken straf, der i så fald skal gives. Der findes to slags lægdommere: domsmænd og nævninge.

Der er domsmænd til stede i en sag, hvis anklageren kræver fængselsstraf eller frakendelse af rettigheder, og den tiltalte nægter sig skyldig. I byretten er der en dommer og to domsmænd til stede. I landsretten er der tre dommere og tre domsmænd.

Nævninge deltager i sager, hvor anklageren kræver fire års fængsel eller mere. I byretten er der i så fald tre dommere og seks nævninge.

Tolk
Enhver, der er anklaget for en forbrydelse har, ifølge den Europæiske Menneskerettighedskonvention, ret til hjælp fra en tolk, hvis vedkommende ikke forstår eller taler det brugte sprog i retten. Det er vigtigt, at alle involverede i en straffesag, kan forstå retshandlingen, og selv har mulighed for at deltage.

Bistandsadvokat
I nogle sager vil der være en bistandsadvokat, som er advokat for offeret i sagen. Bistandsadvokaten varetager offerets interesser under hele straffesagen og hjælper for eksempel med at opgøre et erstatningskrav.

Aktører i en civil retssag
I en civil retssag er der typisk en dommer, en sagsøgt og en sagsøger til stede.

Sagsøgeren er den person, der vælger at lægge sag an. Det kan eksempelvis være en sag om, at en anden person skylder sagsøger penge. Den sagsøgte er den person, der er blevet lagt sag an imod. Både sagsøger og sagsøgte kan vælge at lade en advokat føre deres sag ved retten.

Sagsøger og sagsøgte har mulighed for at indkalde vidner i sagen, hvis der er brug for, at de forklarer eller giver oplysninger af betydning for sagens afgørelse.

Desuden kan en syns- og skønsmand inddrages i sagen, hvis der er behov for en neutral vurdering af faglige spørgsmål. Hvis en boligejer og en murer for eksempel er uenige om kvaliteten af den mur, mureren har bygget, kan en byggerådgiver udefra inddrages som syns- og skønsmand i sagen.

Vil du vide mere?

Du kan læse mere om de forskellige aktører i både strafferetssager og civile retssager på Danmarks Domstoles læringsportal www.kenddinret.dk, ligesom du kan finde mere information på vores hjemmeside www.domstol.dk.

Digital adgang til domstolene

Danmarks Domstole er i gang med en omfattende digitalisering. De rette digitale værktøjer er afgørende for, at domstolene kan løfte deres vigtige samfundsmæssige opgave. Digitaliseringen af domstolene gør det muligt for brugerne at tilgå Danmarks Domstole digitalt og effektivt.

Digitalisering er et afgørende værktøj til at sikre en moderne og tidssvarende sagsbehandling ved domstolene. Det er vigtigt, at domstolene hele tiden tilpasser sig offentlighedens forventninger til retssystemet og lovgivningen med tidssvarende løsninger. Det sker blandt andet ved at understøtte interne arbejdsgange ved retterne og ved at udvikle nye it-systemer, så kommunikation og udveksling af sagsakter mellem brugerne og retterne kan ske digitalt og så effektivt som muligt.

Sådan anlægges en sag på minretssag.dk
I dag kan du som borger anlægge og behandle civile sager ved en domstol på minretssag.dk. Det er her stævninger, svarskrifter, andre processkrifter og bilag indlæses, ligesom anke, kære og anmodning om genoptagelse mv. også foregår her. Den almindelige korrespondance med retten foregår også via minretssag.dk. Via minretssag.dk kan alle sagens parter og aktører læse alt materiale, der er relateret til sagen, og det er også her, kommunikationen mellem aktørerne og retten finder sted. Derudover håndterer rettens personale intern korrespondance ved brug af Civilsystemet, og implementering af Civilsystemet har således afløst behovet for mail og post internt ved retterne.

Når man anlægger en sag digitalt, opretter man stævningen og indlæser eventuelle bilag på minretssag.dk. Det er også her, du kan læse beskeder fra retten og fra sagens andre parter. Du kan læse mere om, hvordan du bruger minretssag.dk på domstol.dk.

En oversigt over alle domme
Danmarks Domstole er i gang med at etablere en domsdatabase, som vil give alle borgere gratis adgang til domme, der afsiges ved Danmarks Domstole. Domsdatabasen vil indeholde domme udvalgt efter fastlagte væsentlighedsprincipper og vil løbende blive opdateret med nye domme. Domsdatabasen vil derudover også indeholde historiske domme, fra både civile sager og straffesager, der har en særlig offentlig interesse. Dommene vil være pseudonymiserede.

Formålet med Domsdatabasen er at sikre gennemsigtighed i retsplejen samt give lettere adgang til domsafgørelser for offentligheden. Domsdatabasen forventes at blive lanceret omkring årsskiftet 2021/2022.

Information om domstolenes arbejde
Viden om domstolenes arbejde skal være frit tilgængeligt for alle, og pressens dækning af domstolenes arbejde er helt afgørende for domstolenes grundlæggende princip om offentlighed i retsplejen.

Derfor har Danmarks Domstole lanceret siden retgodtatvide.dk, hvor journalister kan læse mere om retssystemet, om domstolenes arbejde og opbygning, og finde statistik over retssager. Der eksisterer desuden et ekstranet for journalister, for at lette journalisters adgang til uanonymiserede retslister for straffesager i hele landet.

For skoleelever har Danmarks Domstole læringsuniverset kenddinret.dk, hvor 8-9. klasseelever og gymnasieelever blandt andet kan lære om domstolenes arbejde, om retssamfundet og om kriminalitet og straf. Desuden har Danmarks Domstole den fælles hjemmeside domstol.dk, hvor det blandt andet er muligt at finde information om retsinstanserne og de forskellige typer af sager, samt finde relevante vejledninger og diverse blanketter. Danmarks Domstole kan også findes på LinkedIn.

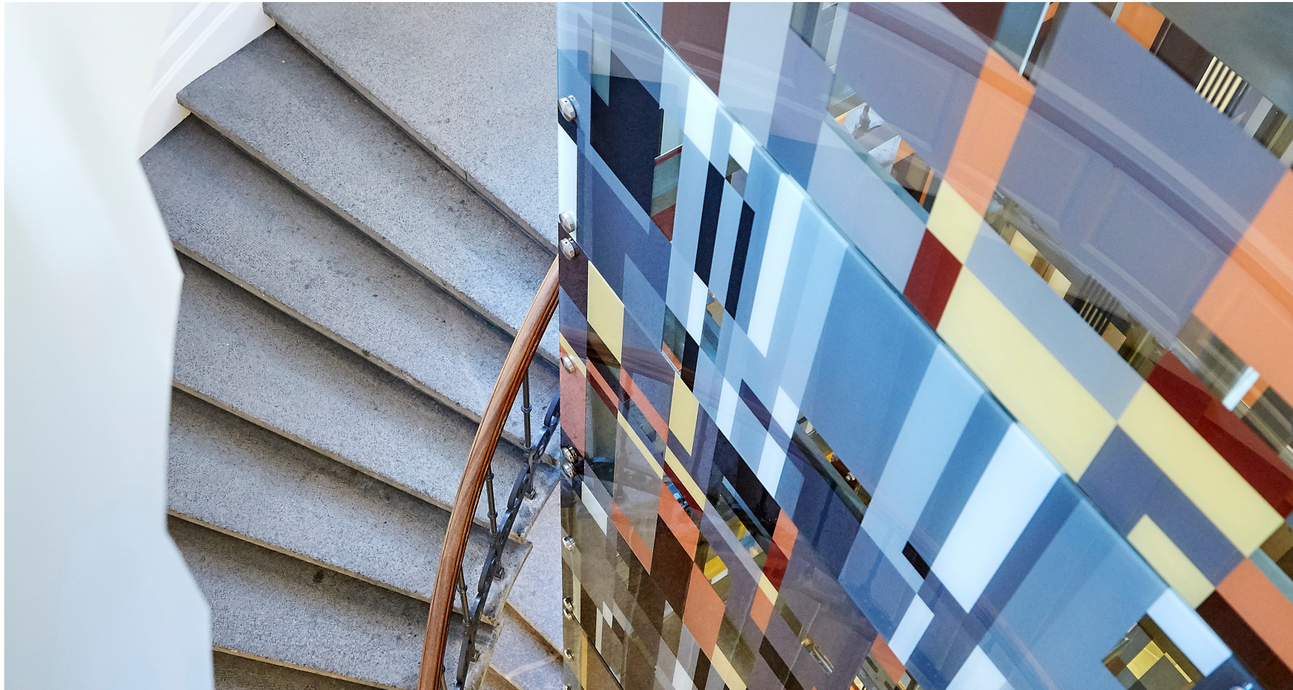

DANMARKS DOMSTOLE

Store Kongensgade 1-3
1264 København K

Telefon 7010 3322
www.domstol.dk